

České vysoké učení technické v Praze

bylo založeno před 300 lety

Technické vzdělávání tedy probíhá v českých zemích nepřetržitě již 300 let.

Historie ČVUT začíná v r. 1705, kdy fortifikační odborník **C. J. Willenberg (1650-1731)** podal císaři Leopoldovi I. žádost (v češtině !), aby směl „**šest osob stavu panského, čtyři rytířského a dva městského vyučovati v umění inženýrském**“. Willenberg měl v té době již zkušenosti s preceptorstvím a vychovatelstvím ve šlechtických rodinách především v Čechách i ve Francii. Po vykonaných zkouškách z aritmetiky, geometrie, trigonometrie a opevňování nepravidelného území mu dvorská rada v roce 1706 udělila titul císařského inženýra.

Za datum založení ČVUT je pak považován 18. leden 1707, kdy císař Josef I. zaslal českým sněmovním komisařům reskript, ve kterém s návrhem souhlasí a poroučí jej projednat. Čeští stavové však dlouho na reskript nereagovali a ani finanční prostředky k zabezpečení školy nebyly dostatečné a tak jejímu založení nedošlo. Teprve po nové žádosti byla 9. listopadu 1717 dekretem českých stavů zřízena inženýrská profesura a Willenberg pověřen jejím vedením. Výuka na „**Stavovském inženýrském učilišti**“ pak začala v lednu. 1718 ve Willenbergově malostranském bytě. Kromě fortifikačního umění byly vyučovány i civilní obory jako zeměměřičství, kreslení map, odvodňovací práce, konstrukce mechanismů na zvedání těžkých břemen a pod. Nástupcem Willengberga byl J.F. Sochor, stavitel vodních staveb v povodí Vltavy a autor učebnice matematiky. V roce 1779 měla škola už asi 200 posluchačů.

Dalším významným mezníkem v historii ČVUT byl rok 1798, kdy univerzitní profesor matematiky **F. J. Gerstner** podal návrh na založení technické univerzity, kde by po vzoru pařížské École polytechnique navazovaly inženýrské nauky na studium matematiky a exaktních věd a tak lépe plnily požadavky, které vznikaly se začínající industrializací českých zemí. Gerstner se pak stal v r. 1806 prvním ředitelem nového „**Českého stavovského polytechnického ústavu**“. **Gerstner (1756-1832)** je tak významná osobnost v historii ČVUT a rozvoje techniky u nás vůbec, že si zaslouží samostatnou vzpomínku v některém příštím příspěvku. V r. 1879 byl název školy změněn na „C. a k. česká vysoká škola technická v Praze“. Ženy mohly být zapisovány jako řádné posluchačky od r. 1902.

Nynější **České vysoké učení technické v Praze** vzniklo v roce 1920 jako svazek sedmi vysokých škol technických, od r. 1929 se stala součástí ČVUT také Vysoká škola obchodní. Po organizačních změnách v období 1950 - 1960 mělo ČVUT čtyři fakulty: strojní, stavební, elektrotechnickou, jadernou a fyzikálně inženýrskou, v roce 1976 přibyla ještě fakulta architektury. Naopak z původního svazku vysokých škol se vyčlenila Vysoká škola chemicko technologická a Vysoká škola obchodní dostala novou náplň a název Vysoká škola ekonomická.

Vzhledem k rostoucím požadavkům na obory vyžadující další specializaci byl počet fakult rozšířen o fakultu dopravní (1993) a fakultu biomedicínského inženýrství (2005)

Kromě těchto sedmi fakult jsou součástí ČVUT také Kloknerův ústav (vědeckovýzkumné pracoviště v oboru stavitelství), Masarykův ústav vyšších studií, Výpočetní a informační centrum, Technologické a inovační centrum, Výzkumné centrum průmyslového dědictví, Ústav technické a experimentální fyziky, Centrum pro radiochemii a radiační chemii, Ústav výstavby a investiční činnosti a Nakladatelství a Správa účelových zařízení.

Vypracoval: ing. Jírů, ing. Valenta